

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra	1 "
Egyes szám 4 kr.	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer Pál könyvkereskedése Nagybecskerek, Hunyady (fő-)utca 10. sz., hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap, vasár- és ünnepnapok kivételével.

A május elseje.

Nagybecskerek, április 28.

(—) Egy pár év óta félelmetes ördögöt füst a falra a kontinens sajtója a május elsejében. A közönség ijedezve gondol az első nyári hónap kezdő huszonnégy órájára, mert e napra mindig olyan arányu munkásmozgalmak vannak kilátásba téve, melyek a legveszedelmesebb tüntetéseket ígérnek, és a békés polgárság évek óta nem tud nyugodtan gondolni a május elsejére.

És a mióta az „utazó császár“ nagy ambícióval de nagyon kevés sikerrel a munkáskérdést is türelmetlenül terenteni akaró gondjaiba vette, még nehezebb lett az idők járása a május elsejének az alakulására nézve, és a „nyolczórai munka, nyolczórai szórakozás és nyolczórai alvás,“ — ez a folyton zugó munkás-jelszó — olyan mementója lett a hatóságoknak és különösen a rendőrségnek, mely egy nyílt parancsként vonja maga után a legerőteljesebb intézkedéseket.

Az ideai május elsejének Párisban nagyon komor előjátéka támadt. A rombolással és vérrel járó anarchista merényletek, gondolkodóba ejtették az események legoptimistább szemlélőjét is, és ma, pár nappal elseje előtt, egy távirat olyan komolynak fűsti a helyzetet, hogy Carnot és a kormányt

minden oldalról sürgetik az ostrom-állapot kihirdetésére, a mi által teljesen megváltozik a helyzet képe, és a május elsején várható tüntetések ellen irányuló rendszabályok szigorosan már nem a jogaiért küzdő munkás nép ellen, hanem a tör és dinamittal dolgozó bravók merényleteinek megakadályozására lesz irányítva. És ezeknek a rendszabályoknak — közökhajtás szerint — minél drakoibbakkellene lenne, mert az anarchia őrvongó hivei egy olyan kiterjedt, világraszóló bandává alakultak át egészen észrevétlenül, hogy már a Balkán-félsziget sem ment tőlük s a hogy egy legújabb távirat egész határozottsággal állítja, már a balkán-félszigeti anarchista-liga is megalakult, miközben Rómában és Milanóban csaknem egy napon újabb merényletek idézték elő a legkiméletlenebb rendőrségi üldözéseket.

Nagy a szerencséje Magyarországnak, hogy ilyen általános anarchiát célzó kísérletek közepette, érintetlenül áll nálunk a helyzet, és leszámítva egy pár apróbb, jelentéktlenebb szocialista kísérletet — melyek erős rendőri asszisztencia mellett tehetetlenkedtek — a magyar munkás nép zöme, józan értelmessége folytán, hidegen viselkedik e mozgalmakkal szemben hosszú évek óta tartó kísér-

letek daczára. Mindazok a külföldről ide vetődő szocialista agitátorok, kik notorius hirüktől megelőzve kerültek magyar földre, itt csakhamar olyan ellenőrizésre találtak, hogy csupán a legselejtebb elemeket sikerült hálójukba keríteni, míg a tisztességes munkás elem nálunk mint egy falanx áll a söpredékkal szemben és az igaz jogok követelésén túl — melyeket kormány és közvélemény egyaránt pártól — egy lépést sem tesz a fölforgatók tábora felé, honnan minden egyébb biztatás hangzik, csak a szolid munkásságra való hívás hangja nem.

És a míg a rendőr-államok népe a fölbujánzott szocializmus és anarchista merényletek szorongató hatása alatt remegve gondol a május elsejére, addig Magyarország lakossága nyugodtan gondol és gond nélkül virrad föl e napra, mert a magyar munkások kezében nem a vörös, hanem a nemzeti színű zászló lobog, és nem a munkás-marsalleis-t éneklük, hanem a „Hazádnak rendületlenül“-t . . .

A király Berlinben. Bécsből távirják a „Berliner Tagblatt“-nak: „Itteni katonai körökben, nem ellenőrizhető alakban, de teljes határozottsággal, merült föl az a hír, hogy Ferencz József Ő Felsége jövő június hóban látogatást tesz Berlinben. A hír egy magasabb rangú porosz tisztól származik. E körök úgy vélekednek, hogy Ausztria és

A „TORONTÁL“ TÁRCZÁJA.

Szegény legyen-e hát vagy gazdag?

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —

Sokáig törtük a fejünket azon, vajjon szegény vagy gazdag leányra vessük-e szemünket, ha valamikor Hymen lánczait akarnók magunkra venni. A kérdés eldöntetlen maradt, s minél tovább vártunk, annál jobban haboztunk itéletet mondani. E kínos kételyt még jobban fokozta a következő kis történet, mely állítólag egy francia ember agyában született, de minden esetre megérdemli, hogy elolvassák mások is. Még a gazdag leányok is figyelemre méltathatják, talán tanulnak belőle és okulnak rajta, a szegények meg pláne olvassák el, mert örömük lesz benne, hogy akad olyan is, ki azt mondja és ki meri irni: Ne vegyetek el gazdag leányt.

A történet egyébként következőleg hangzik:

Egy gazdag bankár estélyén két fiatal ember egykedvűen bejárja a fényes termeket. Inkább látni, mint láttatni akarnak. A zenekar épen a négyest kezdi.

— Ah, hisz ott van az a bájos teremtes, melyet Önnek mutatni akartam. Látja azt a csinos leányt a sarokban?

— Azt a kis barnát a fehér rózsával?
— Igen. Nos hát hogyan tetszik?
— Nagyon jól. Szép szeme, gyönyörű termete van . . .

— Kérje meg a kezét, kedves barátom. Öntől nem fogják megtagadni.

— Mekkora hozománya van?

— Százezer forint.

— Nem több? Hisz ez semmi. Köszönöm, nem kérek belőle.

— Micsoda, Önnél százezer forint semmi?

— Bizony semmi. Jól elhelyezve nem hoz a töke többet, mint évenként ötezer forintot. Pedig az a szép barna leány többet kerül.

— Ugyan ne mondja!

— Hígyje meg, én jól tudok számolni. Hallgasson rám. A leány szép, tehát emberek közé akar járni. Ennek következménye, hogy csinos toalettokra van szüksége. Két bál toalett egy szezonban, hat új ruha minden évben, nem sok. Házi ruhák, negligée, csipkék, szalagok stb. stb. belekerülnek összesen ezeröttszáz forintba, mert hát drágák a szövetek és a szabók.

— Jól van, de az még csak ezeröttszáz forint. Halljuk tovább.

— Finom fehéremű, keztyük, koffürök, parfümök, ékszerek, apróságok — nem

mondok sokat, de belekerülnek 500 frtba. Most veszem észre: gyönyörű piczi lába van, tehát szüksége van finom, elegáns cipőkre, drága papucsokra, selyem harisnyákra, sokszor kocsin jár — ugyebár ez is kitesz 500 forintot.

— Megengedem, de ez még mind csak kétezer ötszáz forint.

— Most jönnek a kalapok, virágok, tollak, fátyolok, legyezők, muffok, melyekről eddig nem volt szó. Azonkívül számításba kell venni egy csomó elkerülhetlen kiadást a minő például leendő nőm zongorajátéka, hangjegyek, hangversenyek, színház, regények, képek, képes lapok, elegáns levél-papíros, levélbélyegek, kisebb vásárlások ha sétálni megyünk . . . mindezekért az apróságokért nem számítok többet mint ötszáz forintot. Végösszeg tehát kerek háromezer forint. Pedig amellet fukar ember vagyok, mert még fogatot sem állítok rendelkezésére. S most kedves barátom jön a konyha, pincze, házbér és a háztartás egyéb szükségletei. S miután mi a luxus korában élünk, számításainkat is ez alapra kell fektetnünk. A feleségem százezer forint hozományt kapott, tehát joga van költségesen és előkelő módon élni. De ahhoz kell még megfelelő szolgáloményzet és egy szobaleány, ki ő Nagyságát kiszolgálja. Melyik

Magyarország uralkodója Berlinben óhajt találkozni Umberto olasz királylyal. Közöljük e nem garantált hírt, főképen az idők jeléül, teszi hozzá a berlini lap. Tudvalevő — írja továbbá — hogy az olasz királyi párt potsdami utjában Rudini miniszterelnök fogja kísérni; e szerint Umberto király és Margit királyné látogatása — bárcsak bárati udvariasság ténye, mely a német császári pár 1889-ben monzai látogatását viszonzozza, nem lesz hijával a politikai jelentőségnek. Mindenesetre komolyabb figyelemre méltó, hogy Caprivi gróf most tavaszszal találkozni fog Kálnoky gróffal és Rudini márkival.

Betegsegélyző pénztár kereskedelmi alkalmazottak számára.

(Vége.)

11. §. A segélyezés módja és mérve.

A pénztár betegség esetére vagy baleset alkalmából a betegség ideje alatt, de legfeljebb 20 heti időtartamra a következő segélyt nyújtja:

a) ingyen orvosi segélyt (ideértve fogak exsztirpációját is), mely azonban 20 hetet meg nem haladhat; szülés esetében ugyancsak ingyen a szükséges szülészeti támogatást és gyógykezelést;

b) gyógyszereket és a szükséges gyógyászati segédeszközöket (szemüveg, mankó, servkötő st.) 20 héten át szintén ingyen.

c) táppénzt azon esetre, ha a betegség keresetkeptelességgel jár és három napnál tovább tart, a megbetegedés napjától számítva a keresetkeptelesség tartamára, de ha a keresetkeptelesség előbb véget nem érne, 20 héten át és pedig a 9. §-ban említett és a járnékok kivételének alapjául vett összeg felével;

d) gyermekágy esetében gyermekágysegélyt, mely a táppénzzel egyenlő összegben jár mar a lebetegedés első napjától négy hétig;

e) a biztosítottal egy háztartásban élő és keresettel nem bíró családtagok részére, a mennyiben ők is biztosítva vannak, orvosi segélyt és gyógyszereket; ezen §-ának utolsó bekezdésében körülírt esetén kívül a fentemlített családtagok más segélyezésre mint orvosi segélyre és gyógyszerekre nem tarthatnak igényt.

f) halálozás esetében temetkezési segélyt és pedig a 9. §-ban említett járnékok ki-

vetésénél alapul vett, egy napra eső, bérösszeg 20-szoros értékéig.

Ha a beteg vélt felgyógyulása után 8 napon belül ugyanazon betegségbe esik, a segélyezés kezdetének időpontja az első megbetegedés időpontjától számítatik.

Táppénzre nem tarthat igényt az, a kinél a betegséget saját szándékos cselekménye, vagy önhibájából előidéztet verekedés, vagy kicsapongó életmód vagy iszákosság okozta.

Ily esetekben a táppénzt a betegsegélyző pénztár elvonhatja, a segélyezés többi nemében azonban ezen tag is részesül.

A jelen alapszabályok 9 ik §-ának utolsó előtti bekezdésében körülírt esetekben a családtagok közül táppénzre — 11-ik §. c) és d) pontja értelmében — csak a belépésre kötelezett tagnak vele egy háztartásban élő neje tarthat igényt, és pedig járuléka kiszámításának alapjául vett összeg felével.

A betegség elleni biztosítás csak abban a valószínűleg ritka esetben maradhat el, ha az illető alkalmazott a városi tanácsnak, mint elsőfokú iparhatóságnak szerződésileg bizonyíthatja be, hogy munkaadója őt betegség esetén, ha szükséges, 20 hétig, tehát 5 hónapig, gyógykezeltetni és mindennel ellátni fogja. Ezt az esetet pedig valószínűleg minden kereskedőfőnök, ha csak teheti, kikérülendi.

Igaz, hogy nagyobb személyzettel bíró kereskedőre nézve, a teher meglehetősen érzékeny, holott kisebb kereskedő munkaadónál nem annyira fájdalmas, de ez igazságos, így kívánja a törvény, melyet kikérülni lehetetlen.

Az alulírt egyesület minden önzés nélkül teszi az önálló betegsegélyző pénztár életbeléptetésére szükséges lépéseket, mert a törvény és az erre vonatkozó miniszteri rendeletek közegei által történt tanulmányozása után meg van győződve, hogy ez egy a munkaadóra mint alkalmazottra nézve előnyös volna.

Ha ezek a törekvések meggátoltnának, az szomorú világitást vetne ugyan az uralkodó közszellemre, de az alulírt egyesület nem is kívánt hasznára válna, mert ebben az esetben a 23 éven át megtakarított alapítke saját önképző céljai előmozdítására fog majd rendelkezésére állani.

A „nagybecskereki kereskedő ifjak egylete“ vezetősége.

HIREK.

— Személyi hírek. Rónay Jenő, főispán ma reggel tért vissza Kis-Zomborból, a hol jelen volt zombori Rónay József temetésénél. — Dániel László, helyettes alispán tegnap Budapestre utazott, s holnap reggel tér vissza.

— Az alispán-választáshoz. Schiller Lipót begaszentgyörgyi jegyző urtól a következő sorok közlésére kértünk föl: A „Torontál“ április hó 26-án kelt 76-ik számában közölt Stassik Ferencz dr. ügyvéd urnak „Ismét az alispán-választás“ című cikkét elolvastva, azt a magam részéről megjegyzés nélkül nem hagyhatom. Mindezek előtt a leghatározottabban vissza kell utasítanom az érintett cikk utolsó előtti bekezdésében azon valótlán feltevést, mintha a főispán ur ő méltósága az alispáni választás tárgyában a jegyzőknek ordre de bataille adott volna ki. Egyuttal úgy a magam mint kartársaim nevében határozottan kijelentve, miként ilyen ordre választási ügyben sem most, sem a multban soha ki nem adatott, de kiadatni nem is fog, mert sokkal több alkotmányos érzék lakik bennünk, sem hogy olyant bármikor is elfogadnánk. Végre, mivel cikkirő ur bennünket a főispán lógosainak — kár, hogy nem lakójoknak — nevezni méltóztatott, biztosíthatom a tiszteit doktor urat, hogy ugy bennem, mint kartársaim bármelyikében lakik bizonyára annyi, ha nem több önállóság, mint a doktor urban és hogy nemcsak akarjuk, de képesek is vagyunk ott, hol mint megyebizottsági tagok a közügyek érdekében működünk, függetlenségünket esetleg bárhonnán eredhető befolyás ellen megővni és fentartani. A mi pedig az alispáni választást illeti, biztosíthatom a doktor urat, hogy a községi jegyző megyebizottsági tagok már rég tisztába jöttek azzal, hogy kire fognak szavazni, ez irányban ordre de bataille szükség nem volt, mivel mindegyikünk a közügyet szem előtt tartva, legjobb meggyőződése szerint fog szavazni és ettől semmifele szophizmák által nem fogja magát visszaretteníteni. Begaszentgyörgy, 1892. évi április 28. Schiller Lipót megyebiz. tag.

— Jegyzői választás. Bótosról írja levelezőnk: Bótos községe f. évi április hó 25-én nagy ünnepélyességgel színhelye volt,

férj merne a feleségétől egy szobaleányt megtagadni, mikor ekkora hozománya van? A szolgaszemélyzet fentartása, bérek, ajándékok legaiább is belekerülnek ezer forintba. Ön láthatja, hogy eddig a legkisebb számokkal kombináltam.

— Eddig négyezer forintról volt szó.

— Most jön egy új tétel, melyet első sorban kellett volna tekintetbe vennem: a mosónőt. Fülöp Lajos korában, mikor pedig szintén tartottak az emberek a tisztaságra, csekélységet költöttek az emberek ahhoz képest, amennyibe ma belekerül a fehérnemű. Először azért, mert kevesebb haszontalan fehérruha kellett, másodsor pedig azért, mert akkoriban minden házban, előkelő helyen épügy, mint a legszegényesebb házban, ottan mostak. Most másképen van. Minden asszony, ki félig-meddig nagyobb háztartást vezet, elkölt 4-500 forintot évenként fehérneműre. Eddig tehát elköltöttünk 4500 forintot. A szezon után, mikor jóllaktunk bálokkal, löversenyekkel, hangversenyekkel és estélyekkel, az ember úgy érzi magát, mintha össze volna törve. A nyár az ajtó előtt van. Az asszonyok nyaralni akarnak. A városban borzasztó hőség van. Hová menjünk hát? Ásványfürdőbe, hidegvíz-intézetbe, erdőbe, tengerre, Svájcba? Az asszony megölel és így szól: „Ugy-e édesem,

utazunk? Hisz ez chic!“ A kéthónapig tartó fürdőzés az uttal együtt megemészt legalább ezer forintot. Tehát elköltöttük a hozomány összes kamatait, sőt még egy ötszáz forintos deficizit is mutatkozik. Itélje meg Ön uram, hogy nagyon magas volt e a számadásom. Pedig ez még mind hagyján.

— Hát Önnél ötezeröttszáz forint semmi egy évben?

— Még mindig semmi; ha a felállított programnál megmarad, felesleges dolgokra nem költ, amellet dolgozik és keres, és a háztartás többi szükségleteit, melyekről nem is beszéltünk, belevonja: mint estélyek, vendégek, rokonok. De most jönnek a gyermekek s én nélkülok nem is tudok családi boldogságot elképzelni. Pedig sok pénzbe kerülnek. A dajka, a bonne, a nevelőnök, az iskola vagy a nevelőintézet, a fiuk egyetemi tanulmányai, a lányoknál a hozomány. Jaj, jaj! Köszönöm! Tépje le azt a fehér rozszát aki akarja, én nem kérek belőle. Én nem nőülök meg!

Csak azt szerettem volna a szellemes francziától megkérdezni, hogyan jön az ember ki: mikor a feleségének nincs száz-ezer forint hozománya. Azt hiszem, hogy ezt felelné: Hát ne tessék megnősülni!

—F.

Csernovics Péter.

— A nagy magyar-szerb főúr. —

Csernovics Péternek halálhíre általános, nagy részvétet támasztott országszerte. Az összes központi lapok a kegyelet nemes hangján emlékeznek meg a boldogultról, ki tudvalevőleg magyar nemes, de szerbajku családból származik és pedig az Arsenius patriarcha családjából, kinek nevét most is nagy tisztelet környezi a szerb világban. Csernovics, a nagy magyar hazafi, Aradmegyében, Mácsán született 1810-ben. Tanulmányait Pancsován, Debreczenben, Pozsonyban végezte s korán részt vett az aradvármegyei közéletben, hol már előkelő családjának nagy befolyása és vagyonsága tért biztosított neki, de a hol kiváló tehetségei és képzettsége is nagy szerepre tették hivatottá. A megyében a szabad- elvű mozgalmak bajnokává lett és az 1844-iki országgyűlésen már Aradmegye egyik követe volt szabad- elvű programmal. A diétán aztán az a közbecsülés, melyet megyéjében vívott ki, országossá lett. Így tehát az első felelős kormány 1848-ban őt nevezte ki Temesmegye főispánjának s mint ilyen ő volt az utolsó temesi gróf.

Csernovics a szabadságharc alatt mindvégig hű maradt a magyarság ügyének s hasznos szolgálatokat tett a délvidéken. A föllázadt szerbségben ő és dicső nevű sógora Damjanich tábornak valának a szirtek, kik felé a magyar nép bizalommal tekintett. S bár tulságos hiszékenysége folytán

a mennyiben ez nap a már régebben megürrült jegyzői állás töltetett be. Bakálovich Ágoston központi főszolgabíró reggel 10 órakor jelent meg a község tanács termében, hol a község képviselő testülete teljes számban fogadta. Elnök főszolgabíró ezután előterjesztette, hogy pályázó csak Marinkovits Lázár. Kiemelte ennek a község körüli munkásságát és azon körülményt, hogy már körülbelül 10 évig szolgálja községét részint mint segédjegyző részint mint helyettes jegyző. A községi képviselő testület erre zajos éljenzés közt egyhangulag Marinkovits Lázárt kiáltotta ki jegyzőjének. A főbíró tőzvázkor az itteni önkéntes tűzoltóság mintegy 60 tagja teljes díszben a község ház udvarában várta, kiket Karás Miklós alparancsnok bemutatván, a főbíró úgy ezeknek, mint előbb a képviselő testületnek köszönetet mondott, s ezután a megválasztott jegyző meghívásának engedve, a Dobrojevits-féle vendéglőbe villás reggelire ment. Kiséretében voltak: Zecha Frigyes nyugalm. százados, Hollstein klekki, Lafleur lázár földi, Czapán ernesztházi, és Perics orlováti jegyzők, továbbá a község összes intelligenciája és a képviselő testület tagjai. A reggeli végeztével a főszolgabíró eltávozott, a többiek pedig délben 30 terítékű díszbédre gyűltek egybe, melyen számos felköszöntőt mondtak, s ezek közül a legsikerültebb volt az új jegyzőé.

— **Zombori Rónay József**, volt nagyszentmiklósi szolgabíró holttestét tegnap temették el Kis-Zomboron, a családi sírboltba. A gyászszertartásnál jelen voltak: Rónay Jenő főispán, a Rónay-család összes tagjai, Daniel László helyettes alispán, Bakálovich Ágost, Jankó Ágoston, Gyertyánffy Dénes és Bielek főszolgabírák, továbbá a járás községének bírái és jegyzői. A koszorúkkal borított koporsót a jegyzők vitték a templomba, a hol a holttestet beszentelték. A megtartott gyászműsén Kuhn Lajos dr. esperes-plébános pontifikált, és Kasits nagy öszi, Farkas csanádi és Kayser Lajos kis-zombori plébánosok segédkeztek. Kegyeletük jeléül koszorut küldtek a Rónay-család tagjai, a vármegye tisztikara és a járásbeli községek külön-külön.

— **Kanonoki installáció.** Boleszny

Antal orsovai plébánost, a kit városunkban is előnyösen ismernek és kedvelnek, s a kit a király ö Felsége a csanádi egyházmegye tiszteletbeli kanonokjának nevezett ki, ma iktatták be díszes állásába. A beiktatási szertartások Dobó Miklós apátkanonok végezte, ki melegen üdvözölte a káptalan új, érdemes tagját. Boleszny meghatottan mondott köszönetet, hálját fejezve ki a királynak, a pápának és Desseffy püspöknek, ki őt a kitüntetésre ajánlotta. Boleszny kitüntetése egy szersmind a magyar irodalom kitüntetése is, mert ő már évek hosszú során át egyik jeles művelője a magyar történetírásnak.

— **A felső-torontáli ármentesítő-társulat** alapszabályai a legközelebbi közgyűlésen meg lesznek változtatva. Rónay Jenő főispán, kit tudvalevőleg múlt évi októberben választott meg az autonóm-társulat elnöknek, e módosításokra nézve ma d. e. konferált Daniel Béla igazgatóval és Malina főmérnökkel, a mikor is kimondták, hogy első sorban módosítást igényelnek a személyzet létszáma, illetményei, a nyugdíj szabályzat és szolgálati pragmatikára vonatkozó szakaszok. A módosítások annyival szükségesebbek és sürgösebbek, mivel a kormány-biztosság alatt az alapszabályokra nem nagy súlyt fektettek. Most azonban, hogy 15 évi kormánybiztosság után a társulat visszanyerte autonómiáját, annak a szüksége is előállott, hogy az elavult alapszabályok a viszonyoknak megfelelőleg megváltoztassanak. A júniushavi választmányi ülés által kitézendő közgyűlés lesz hivatva e tekintetben dönten.

— **Tanítóképző intézet Temesvárott.** Csáky Albin gróf, vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap leiratban tudatta Temesvár város közönségével, hogy az esetben, ha a város hajlandó gondoskodni az intézet és internátusa számára szükséges mintaszere épület előállításáról s az ehhez szükséges költségek viseléséről, továbbá, ha díjtalanul engedi át az épülethez szükséges telket s legalább 2 holdnyi kertet, — az esetben a tanítóképző intézetet minden további anyagi hozzájárulásra való igény nélkül Temesvárott állítja fel. A városi törvényhatósági biztosság ez ügyben közelebb rendkívüli közgyűlést tart, melyben

akkor, mikor egy nagy misszióval, a szerbek közt a rend helyreállításával bízott meg, sikert nem aratott, — jóakarata és hazafisága minden kétségen felül maradt az utókorra.

A kikindai szerb lázadás hírére 1848. áprilisában ugyanis Csernovics Péter az egész Bánságra, Bács és Arad megyékre nézve teljes hatalmu királyi biztossá neveztetett ki.

Csernovics Kikindán szigorúan lépett föl. A zendülők öt főzinkosa kötélhalállal lakolt, mintegy 60 pedig Komáromba került fogságra. A rend helyreállt. Ugyanily szigorral járt el a Csernovics által fölállított rögtönítelő bíróság Ó-Becsén, hol a főbb bűnösök közül hetet végeztek ki.

Igy e községekben elfojtván a lázadást, Ujvidékre ment, a hova Rajasich patriarcha önkényesen hívta össze a szerb nemzeti gyűlést, míg a kormány azt Temesvárra tüzte ki. Ugyan megjelenésével és kiáltványaival Ujvidéken is nagy hatást gyakorolt fajrokonaira, de Rajasich és az igazgatók cselszövényeivel sikeresen nem tudott megbirkózni. Hitt a kikindai és becsei szigor hírére meghunyászkodókban, a kik őszinte megtérést hangoztattak előtte s elkövette azt a hibát, hogy megtúrta az ujvidéki nemzeti gyűlést azon feltétellel, hogy ez a temesvárinak csak előtanácskozmányául tekintessék.

A gyűlés aztán nyílt forradalommal ért véget s a résztvevők fegyveresen Karlóczára menvén át, ott kiköltözték a szerb vajdaságot, vajdának Suplikác István tá-

bornokot választva meg; Csernovics missziója tehát hajótörést szenvedett. De az is nyilvánvalóvá lett, hogy Rajasich mögött az udvar áll.

Am ha nem is sikerült Csernovicsnak ily körülmények közt elhárítani a szerbség felől közelgő vihart, annál többet tett a katonai erő szervezésében s mint ilyen a legjobb kir. és kormány-biztosok közt emlitendő. Mint nagy vagyonu ember nagyobb pénzbeli áldozatokat hozott.

A forradalom végnapjaiban a derék férfi új szép hivatást talált magának. A me nekülők támogatását. Az ő kocsija viszi Kossuthot Aradról az ország határára, Orsovára s akkor is, azután is sok száz bujdosó áldotta nevét.

Hogy Csernovics Péter milyen páratlan mecenása volt a magyar színészetnek, erre nézve Molnár György emlékirataiban a következőket olvassuk:

„Kaczvinszky brassói társulatának javaoperáját 1853-ban Szabó József szerzőtette el Aradra, hová a magyar színészet csak Csernovics Péter fejedelmi áldozatával, de különösen furfangjával juthatott be télidényre először, a Bachuszárok és színház tulajdonos, német színészetnek adván helyet és engedélyt télen mindenkor.

Csernovics ugyanis látván, hogy a Bachuszárok a magyar színészetnek nem adnak engedélyt télre és Aradot német kolóniának tartják, fogta magát és a színházat több évre nagyobb összegért mint a német igazgatók, a tulajdonostól kibérelte, aztán csinosan és díszesen kiujította,

előre láthatólag hozzá fognak járulni a miniszter által előszabott feltételekhez.

— **Változások a csanádi klerusban.** Desseffy Sándor püspök Schlosser Mátyás szegedi káplánt torontál-bresztováczi plébánoshelynöknek nevezte ki, továbbá Árpás Gyula arad-szent-mártoni káplánt Makóra, Györffy Gyula magyar-pécskai káplánt pedig Arad Szt.-Mártonra helyezte át.

— **Halálozás.** Damián szül. Stagelschmidt Leopoldina, ma reggel életének 33-ik évében Nagybecskerekben meghalt.

— **Megölte a feleségét.** Torontál-Vásárhelyről írják lapunknak, hogy Tóth György, ottani földmives néhány nap előtt ebédközben annyira feldühödött, hogy kést ragadott, s megölte feleségét. A házaspár éppen asztalhoz ült, a midőn valami csekélység felett összevesztek. Az asszony feleselt, a mi Tóth György uramat annyira dühbe hozta, hogy a kezében levő kést a szerencsétlen asszony keblébe döfte. Azután az utcára futott, a hol a csendőrök elfogták.

— **Agyonlőtt betyárok.** Tovarisonán közelebb két községi rendőr agyonlőtte a község leghiresebb két betyárját: Veszelinovics Milost és Pivarszky Nikolt. Az első a községnek valóságos réme volt. A történet lopásokban mindig részt vett, s a kik lopáson rajta érték, vadolni nem merték, tartván a boszujától. Gyilkosságai miatt 19 évig raboskodott. A rendőrök éjfélnél után fölszólították az utcán kódorgó betyárokat, hogy menjenek haza. Először feleseltek, aztán késsel rájuk támadtak; s midőn többszöri fölszólításra sem akartak tágitani, a rendőrök, hogy életüket biztosítsák, kénytelenek voltak rájuk löni, más módon nem bírták megmenteni az életüket. A rablóbanda főnökeinek tragikus esete pani felelemmel van a többi társakra.

— **Telepítések a Délvidéken.** Bethlen András gróf földmívelésügyi miniszter, ki közelebb a Délvidéken fekvő állami birtokokat abból a célból tekintette meg, hogy mily mértékben alkalmasak azok arra, hogy azokon hosszabb bérleti időre alapított közép terjedelmű gazdaságok létesíttessenek, ugyanebből az alkalomból behatóan megvizsgálta az ott tervebe vett új telepítvényekre szolgáló birtokokat. A földmívelési miniszter egyelőre három községnek telepítését tervezi. Ezekre vonatkozó előmunkálatok már befejezést is nyertek. A cél,

Szabó Józsefet megbizta, hogy a legjobb társulatot operával szerződtessen az ő kasszájára s őszre kezdje meg a magyar színelőadásokat Aradon az ő magánsházájában. De arra vigyázzon, hogy Aradnak jobb társulata legyen, mint a kolozsváriaknak. Szabó József szét is ugrasztotta a kolozsvári társulatot s a fejedelemez méltó jeles társulattal ment be Aradra.

A Bachuszárok összenéztek, kapkodtak, Budával-Bécsessel ugyancsak stafétáztak, de az ellen nem tehetek semmit, hogy valaki a magánsházájában ingyenes előadásokat tarthasson vendégei számára.

Azt, hogy valaki Magyarországon nem is fejedelem, (bár valamennyi ilyet kített) privát színházat tartson, nagy társulatot fizetni bírjon, meg sem is álmodták volna a bécsi miniszteriumon: már megtörtént, változtatni nem lehet rajta, a szép és drága passziót Bachuszár sem zavarhatta, savanyu ábrázattal tehát lassacsán belé nyugodott.

Csernovics vendégül hívta meg a közönséget és fizető bilét helyett az ő kártyája járta; gyakran egymagának, meg kisebb uri társaságnak játszott, utoljára is ő a Bachuszárokon ügyesen kifogott s a hazájában üldözött magyar színészet Aradon, egy kedves otthonnal többet kapott!

Ritkítja, de párját sem is találja, Csernovics Péternek a magyar színészet történet-táblája! Ne feledje el soha a magyar színészek ajka, hogy vészes napjaiban Csernovics Péter volt legnagyobb patrónusa!

mely e telepítéseknek szem előtt tartatott, az volt, hogy egyrészt alkalmas talaj kiválasztása folytán fejlődésképes telepek létesítsenek, másrészt, hogy a telepések oly vidékről hozassanak, a hol a mezőgazdaság már fejlettebb s egyuttal a lakosság földbirtokhoz juttatása agrár-politikai szempontból kívánatos. Gond fordított arra is, hogy a telepések lehetőleg egy vallásfelekezethez tartozzanak, hogy így az egyöntetűség nemcsak nemzetiségi, de vallási tekintetből is meg legyen, a mit úgy a templom, mint az iskola ügye kívánatosá tesz. A telepítő uradalom ugyanis a közcélokra szolgáló területeket díjtalanul adja a telepes községnek. Egyik ily telep a Temesvár melletti Vadászerdő területén létesítették. Itt 3800 kat. hold kitűnő földön 138 szentesi református család fog tanyát ütni. A kiosztott terület 5-50 hold között váltakozik. A telepések között van Mokry, a jónévű buzanemesítő is. A másik telepes község a krassó szörény-megyei Balincz község mellett lesz. A részben kitűnő, részben középminőségű 4200 kat. hold földet 130 kisperegi (Ardmégye) és 100 makói református család foglalja el, a kik között hármas fogásra osztott egyenként 16 hold területet osztanak ki. A harmadik telep Bács megyében Bogojeva község mellett létesül. Ide Szlavóniából 60 magyar család települ vissza és ugyancsak Bogojeváról 90 család részesül a földosztásban. A házhelyre szolgáló területek Bogojeva község belterülete mellett hasíthatnak ki és jelentékeny emelkedésre szolgálnak magának a községnek is. Ezekon kívül még két nagyobb telepítés van tervbe véve Krassó-Szörénymegyében. A földművelési miniszter szándéka az, hogy oda Békésmegyéből jöjjenek a telepések, a hol tudvalevőleg a földműves-osztály a legkevésbé van abban a helyzetben, hogy tulajdonhoz juthasson. Hogy ezek a telepítvények azokon a területeken nemzeti missziót is teljesíteni hivatvák, azt talán alig szükséges külön is kiemelnünk.

— **Hatujju tolvaj.** Krassó-Szörénymegye egyik kisebb községében közelebb valami apró lopás esett meg. Egy hizott koczárt hajtott el az ismeretlen tolvaj, a kit a csendőrség üzőbe vett. Egy lábnyom alapján kezdték meg a nyomozást, mely ott maradt a sárban s a melyen — hat ujj volt. A csendőrség járőre aztán lábvizit tartott a faluban s meg is került a hatujju legény Olár István személyében, a ki be is vallotta a lopást.

Táviratok.

A képviselőházból.

Budapest, április 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőházi mai ülésén, melyen Bánffy Dezső báró elnökölt, elsőnek Tompa Antal szólalt fel. Egyhanguan darálta el az ellenzék megszokott frázisait, s beszéde alatt a szürke unalom ült a t. Háza.

Utánna gróf Csáky Kálmán beszélt. Apponyi Albert gróffal polemizált, szemére hányva, hogy miért tárgyalja most a tisztviselők ügyét és egyéb ide nem tartozó dolgokat, mikor a budget tárgyalása van napirenden? Ebből a tisztviselőknek sem lesz hasznuk.

A tetszéssel fogadott beszéd után Ragályi Lajos felelt hosszasan Apponyinak. Sok helyt élesen, nagy ügyességgel és hatással támadta a nemzeti párt vezérét. Felhozta, hogy Apponyi tagadta, hogy az ellenzék minden erejét arra fordítja, hogy a vitát elhuzza és a reformok, a melyeket sürget, tárgyalhatók ne legyenek. Most már be kell látnia, mert lehe-

telenség tagadni, hogy az ellenzék a viták zavarásában s a rendfelforgatásában leli gyönyörét. Gunyolja ezután az ellenzék objektivitását, a mely csak szavaikban nyilatkozik, tetteikben azonban nem. Bizonyítja, hogy az ellenzék nem eszmékért harcol, hanem a miniszterelnök személyét üldözi. Visszautasítja azt a vádat, mintha a szabadelpvüpart nemzetietlen volna. Ezt csak az ellenzék tulzó tagjai állítják, a kik, hogy obstrukzionális czéljaikat elérhessék, minden apró alkalmat kihasználnak és port hintenek a nemzet szemébe. Nem a szabadelpvüpartot illeti az erőszakoskodás vádja, de az ellenzékét!

Ragályi beszédét a többség olykor viharos tetszéssel szakította félbe, annak végeztével pedig számosan üdvözölték a szónokot.

Utánna Horánszky Nándor emelt szót. Ragályi beszédének hatását igyekezett csökkenteni, s Ragályi személyét támadta. Beszéde elején elmondta, hogy Ragályi a választások előtt még nem tudta minő programmal lépjen fel. Egy ellenzéki képviselővel beszélt erről a dologról, s úgy nyilatkozott, hogy nagybátyjától 15000 frtot kap választási czélokra, de nem tudja, minő párthoz csatlakozzék. Az illető képviselő, a ki a nemzeti párt hive, erre azt tanácsolta, hogy lépjen fel nemzeti párti programmal, a mire Ragályi így felelt: „Az öreg akkor megtagadja a pénzt!”

Horánszky után Beöthy Ákos, az angol politikai kis-kátéből adott elő részleteket, majd Hieronymi beszélt, ajánlva, hogy a képviselőház délutánonként is tartson üléseket.

A ülés végén kinos inczidens fordult elő. Ragályi, a ki Horánszky gyanúsításait nem hallotta, mivel nem volt a teremben, felszólalt s szenvedélyesen rágalomnak jelentette ki a Horánszky által mondottakat s egyben fölhevítte, hogy nevezze meg azt a képviselőt, a kiről beszélt. Abszurdumnak találja, hogy őt ily dologgal vádolják, mikor tudják, hogy ő otthon a szabadelpvüpart vezére s hogy nagybátyja ellenzéki. Ujból ki-jelenti, hogy ismerni kívánja ama bizonyos ellenzéki képviselőt.

Horánszky erre Linder Györgyöt nevezte meg. Linder György kelletlenül fogott a szóhoz, s látható zavarral beszélte el a Horánszky által is elmondott párbeszédét, mely állítólag a „Pannonia“ előtt folyt le.

Ragályi ingerülten felelt s rágalomnak bélyegezte Linder állítását. Olyan párbeszéd közöttük nem volt. Másról beszéltek.

Linder újból felelt, de az ellenzéken is visszatetszést keltett komikus idegeskedése.

Ragályit a szabadelpvüpart megjelenezte.

Az ülés vége 2 óra után.

Képviselők párbaja.

Budapest, április 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőházi mai ülésén Ragályi Lajos és Linder György között lefolyt jelenetnek (l. képviselőházi tudósításunkat) toly-

tatása is lesz. Linder elégtételt fog kérni Ragályi sértő szavaiért s az ügy minden valószínűség szerint párbaj utján fog elintéztetni.

Nyitra új püspöke.

Budapest, április 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Teljesen hiteles forrásból nyert értesülés alapján jelenthetem, hogy nyitrai püspökké, már a napokban Fraknói Vilmos fog kineveztetni.

Szocialista munkások május elseje.

Budapest, április 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A budapesti szocialista munkások a rendőrségi tilalom dacára nagyban készülnek május elsejének megünneplésére. Nagy gyűlések lesznek és tömördek munkásnép fog kivonulni a vaczi-köruti nussdorffi parkba.

Ostromallapot Párisban.

Budapest, április 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisban Carnot elnököt és a minisztereket mindenfelől sürgetik, hogy hirdessék ki az ostromállapotot.

Anarchisták mindenütt.

Budapest, április 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómában múlt éjjel ismét 2 bomba robbant föl. Kárt nem csinált; két suhanczot letartóztattak. — A milánói „Santa Prassade“ kaszárnya közelében egy munkást rajta kaptak, hogy anarchista katekizmust osztogat. Letartóztatták. — Bukarestből legmegbízhatóbb forrásból jelentik, hogy Galatzon a Balkán anarchista liga megalakult, tagjai bolgárokból, görögökből, románok- és örményekből állanak. Programjukat görög nyelven május elsején osztják ki. Ferdinánd bolgár fejedelem azért utazott Olaszországba, mivel személyét Bulgáriában veszély fenyegeti. (?)

Közgazdaság.

Vegyes közlemények.

— **Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.** 1892. április 28. Hizott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgammom felüli sulyban) 45½-46 krig. Öreg közép (páronként 300-400 klg. sulyban) 45-45½ kr. Fiatal nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 47-47½ krig. Fiatal közép (pkint 251-320 klg. sulyban) 46½-47 krig. Fiatal könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 47-48 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 280 klgon felüli sulyban) 45½-46 kr. Közép (páronként 220-280 klg. sulyban) 46-47 krig. Könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő sulyb.) 47-48 krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban) 46-46½ krig. Közép (pkint 220-260 klg. sulyban) 46-46½ krig. Könnyű (pkint 220 klgig terjedő sulyban) 45½-46½ krig. Sertéslelészám 1892. április hó 26-án volt készlet 149885 drb. 1892. apr. hó 27-én felhajtattott 2032 drb. — 1892. április 27-én elszállított 1919 drb. — 1892. apr. hó 28-án maradt készletben 149998 drb. — A hizottsertés üzlet-irányzata: Nehéz áru keresett.

REGÉNY-CSARNOK.

I r é n .

Regény.

— A „Torontál” számára írta: —

Seossa Dezső.

(10-ik folytatás.)

Vesztegetni való idő nem volt; az öreg ezredes föltette, hogy fiát mindenáron megházasítja s egy napon azon határozott szándékkal nyitott be hozzá, hogy tervének őt is megnyeri.

Kornél otthon volt. Egy támlányban ült, szájában a hamvadó szivar, kezében könyv, amelybe elmerülve látszott; pedig nem is olvasott. Mily szánandó volt látni azt a szép férfit, a ki semittevére volt kárhöztaiva s álmokkal ölte lelkét.

Az atya óvatosan, vigyázva tárta föl előtte a helyzetet, kétségbeesett állapotukat, a kötelességeket, a mikkel minden férfi a háznak és családjának tartozik; végre a reményeket, a mik rajta ily hajótörést szenvedtek és azon aggodalmakat, a miket atyái szíve jövője és élete miatt szenved.

Az öreg ur valóban nem fukarkodott a frázisokkal és hogy annál meggyőzőbb legyen, néhány könyvet sem átalit szeméibe gyűjteni.

Kornél csudálatos nyugalommal hallgatta atyja szavait s azután, mintha nem értette volna meg, közönyösen kérde:

— De hát mit akarsz tulajdonképen?

— Azt, hogy házasodjál meg! Az isten szerelméért, hiszen világosan kifejeztem! — felelte az öreg türelmetlenül és kezét összecsapta feje fölé.

— Hagyd el atyám, én nem járok a nők után s nem is kívánhatom, hogy ők járjanak én utánam; különben is azt határoztam, hogy sohasem nősülök.

Az ezredes szemrehányással kezdte, azután megint ellágyulva emlegette a család és név iránti kötelességeket, és ez hatott is, mert Kornél, lehet, hogy komolyan, lehet, hogy szabadulni akarva atyja zaklatásaitól, azt felelte:

— Ha akarod, atyám, jól van, de nekem egy lépést se kelljen tennem.

Az öreg elmondta, hogy kiszemelt számára egy szép, és a mi a fő, nagyon gazdag nőt; de a fiatal bárót annyira nem látszott érdekelni a dolog, hogy még nevét sem kérde annak.

A klubba együtt léptek be s az öreg ezredesnek ez este rendkívüli jó kedve volt. A hírlapíró meg is kérdezte tőle:

— Tudja-e már ki az az idegen?

— Hogyne tudnám, már azóta sok mindent elvégeztem, — felelte az öreg ur, — s a mit nagy ritkán szokott megtenni, leült visztezni.

A klub termei tömve voltak; az ember szinte azt hihette, hogy a fővárosi urak egyértelműleg igyekeznek megszökni a családi élet elől, hogy a klub termeiben saját kedveléseiknek és a kártyának éljenek. Valóban nem volt kellemes az a látvány, a mint a zöld asztalok körül halvány, ijedt arcok visszafojtott lélekzettel várták, hogy sorsukat az a néhány hitvány papírlap miként fogja eldönteni. Az egyik kidülledt szemekkel nézte a figurákat s mohó kapzsizással várta az osztást; a másik sóvárgó pillantásokat vetett a szomszédja előtt főlhalmazott bankjegyekre. A szenvedély, mely az arczokon kifejeződött, korán barázdákat vont a homlokokra, és az egész helyiségen, a szivar finom füstje illatán kívül, a kétségbeesés és könnyelműség fojtó lege lebegett!

A kik itt összejöttek, igazán siettek elni s mindenik mögött ott ólálkodott egy-egy szörny, a mely a büntetést képviselte, az — anyagi és erkölcsi bukás szörnye!

Ebben a sorvasztó légkörben, a melynek egyetlen bálványa volt a pénz, annak sóvárgása és minden áron való megszerzése, — csak egy eszmény lelkesíté az ifjúságot és ez: a gazdag nő volt! Az ó-kor dicsteljes küzdelmei, a görög és római ifjaknak a művészet iránti lelkesedése, a tudomány

szeretete, az eszmék, amelyek ifju szivekben számítanak fogékony talajra, itt semmivé lettek, semmivé lett a szép és nemes iránti törekvés, csak annak hódoltak föltétlenül, a mit mint új ideált bálványul állítottak, s a ferfiasság, az önéret, a szorgalom és munkakedv porba hullottak annak imádása előtt; mert nem volt az egyéb, mint a gazdag s előkelő házasság utáni vágy, a mely lehetővé tegye, folytatni gondtalan, fényes életüket, ezt a külsőleg szép, de üres életet, a melyet megváltoztatni nem törekedett egyikük sem.

Az ifju Oszlányi ebbe az iskolába került s most, mikor azzal a tudattal ült társai közé, hogy minden zavarát, kellemetlenségét megszüntetni, hitelezői száját betömni csupán az ő elhatározásától, egy lépéstől függ, bizonyos erőt érzett magában. Oh! hogy szeretett volna mindazoknak szeme közé vágni egy marék pénzt, a kik gyakran csak könyörgés és megalázás árán segítették ki zavaraiából; hogy szerettet volna visszatérni oda, a hol legboldogabb napjait töltötte, szabadulni innen, a hol ugy gyűlölt, utált mindenkit, ismét a munkához térni vissza a mely a lelket megóvjá sötét árnyak kísértésétől, ismét emberré lenni, a mi öt év óta megszünt lenni!

A kétségbeesés és remény küzdelme erősen fölrazta elfasult lelkét, úgy hogy e pillanatban nem is gondolt egyébire, mint hogy azt a nőt, a ki szomorú helyzetéből megmenti, boldoggá tenni igyekszik, megnyeréséért mindent elkövet, hogy kötelességének eleget tegyen és családjá, neve becsületét megőrizze.

Szerelméről, a szív beavatkozásáról mit sem gondolkozott, az mellékes dolog volt, — de ki is törődött volna azzal!

V.

Az apa előtt nem maradt titok fiának lelki küzdelme és sietett közölni nővérével. Regéczinével, hogy a makacs ellenállás megvan törve.

Regécziné fölmentette fivérét attól is, hogy Sziklay Tamás özvegyét estélyükön való megjelenésre rábeszélje. Sokkal helyesebbnek, tetszett előtte, ha maga keresi fel őt. És Irén megígérte megjelenését.

Örömtelt arcczal tért haza e hirrel s a leányok lelkendezve vették körül.

Chloe és Dorinda egyébként már az egész héten nem tudtak hova lenni a boldogságtól. Nem mintha ritkán lett volna alkalmuk a mulatásra, hanem mert ezuttal egészen más vendégekre volt kilátásuk, mint az előző években.

Anyjuk rögeszméje tetőpontjára hágott, most már egészen a főurak közé akart tartozni, és leányai készségesen segítettek ebben is, legidősebb nővérukkal és ennek férjével, Eraszt urral együtt, ki szintén hajlandósággal viseltetett a terv iránt.

Eraszt egyszer szegény volt s mikor önérejből meggazdagodott, élvezni akart. Azután magasabb körbe vágyott, a mire francia származásánál fogva igényt tartott. De ez nem sikerült; akármint cselekedett is. Bármily fényűzéssel vette magát körül, bármily bőkezűen szórta aranyait, mindig közönséges maradt és ezt csak akkor látta be, mikor a felsőbb körök makacsul elzárkóztak előtte. Gazdagsága nem volt olyan nagy, hogy elfeledtette volna származását és tühertővé tette volna őt magát. Utolsó kártyája, a mit célja elérésére kijátszott, a nősülés volt. Olyan nőt keresett, a ki hozzá illett és egy kissé kiemelte. Igazán előkelő és szellemes leány természetesen visszautasította volna, azért olyat keresett, a ki az előkelőséget és szellemet legalább színlelni tudja; Alexandra megfelelt ennek a követelésnek és Erasztal együtt a család czélját szolgálta, melynek révén a felsőbb körökbe jutni nekik is reményük lehetett.

A meghívók már szétküldettek, mindenütt igen előkelő nevek és emberek! Azok közül, kik azelőtt hetenként kétszer voltak hivatalosak vacsorára s a legujabb viczcsekkkel megterhelve jöttek — senki!

(Folyt. köv.)

Nyilttér. *)

Butorszállítás és költözködes.

*) Az e rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1891 okt. 1-től.

Menetrend a Nagykikinda — nbecskerei vasútvonalon.

Nagy-Kikinda—Nagy-Becskerek.		3011 3001
		v. v. sz. v.
		I. II. III. o.
Budapest ind.		7.00 7.4
Temesvár		9.30 11.30
Nagy-Kikinda		9.30 11.30
Karlova		3.30 3.3
Beodra		4.34 4.1
Török-Becse—Aracs		4.53 4.23
Kumán		6.03 5.02
Melencze		6.33 5.22
Ellemér		7.07 5.42
Nagy-Becskerek		7.35 6.01
	érk.	7.39 6.18
Nagy-Becskerek—Nagy-Kikinda.		3002 3012
		sz. v. v. v.
		I. II. III. o.
Nagy-Becskerek		ind. 6.30 7.10
Ellemér		6.48 7.33
Melencze		7.11 8.08
Kumán		7.27 8.30
Török-Becse—Aracs		7.52 9.14
Beodra		8.27 10.00
Karlova		8.39 10.21
Nagy-Kikinda		9.23 11.12
	érk.	— 4.40
Temesvár		2.05 7.20
Budapest		8.40 7.20

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain.

Nagy-Becskerek—Versecz.		3101 3111
		sz. v. v. v.
		I. II. III. o.
Nagy-Becskerek		ind. 8.15 —
Nagy-Becskerek-Bégapart		8.22 3.10
Lázárföld		8.50 3.48
*Pusztá-Kenderes 8. sz. órház		— —
*Lajosmajor		— —
Szárcsa		9.16 4.15
Szécsány		9.29 4.30
	érk.	— —
Szécsány		ind. 9.39 4.74
Bóka		9.52 5.02
Kanak—Ó-Lécz		10.09 5.22
*Barárháza 6a. sz. órház		10.17 5.34
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy		10.26 5.46
Györgyháza		10.36 5.58
Zichyfalva		10.48 6.15
Nagy-Margita		11.03 6.31
*Loudon-Tanya		11.10 6.40
Bethlen-Tanya		11.29 7.02
*Temes-Paulis		11.37 7.12
Versecz-Rét		11.44 7.20
Versecz		11.48 7.24
	érk.	— —

Versecz—Nagy-Becskerek.		3112 3102
		sz. v. v. v.
		I. II. III. o.
Versecz		ind. 5.12 2.35
Versecz-Rét		5.17 2.42
*Temes-Paulis		5.24 2.49
Bethlen-Tanya		5.34 2.57
*Loudon-Tanya		5.55 3.15
Nagy-Margita		6.04 3.23
Zichyfalva		6.16 3.35
Györgyháza		6.31 3.47
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy		6.50 4.02
*Barárháza 6a. sz. órház		7.01 4.10
Kanak—Ó-Lécz		7.13 4.19
Bóka		7.32 4.35
Szécsány		7.46 4.46
	érk.	— —
Szécsány		ind. 8.01 4.56
Szárcsa		8.18 5.10
*Lajosmajor		— —
*Pusztá-Kenderes 8. sz. órház		— —
Lázárföld		8.51 5.37
Nagy-Becskerek-Bégapart		9.22 6.04
Nagy-Becskerek		— 6.08
	érk.	— —

Szécsány—Párdány.		3211 3213
		v. v. v. v.
		I. II. III. o.
Szécsány		ind. 5.10 9.44
Módos		5.67 10.14
*Fény		5.49 10.23
Párdány		6.01 10.35
	érk.	— —

Párdány—Szécsány.		3212 3214
		v. v. v. v.
		I. II. III. o.
Párdány		ind. 6.49 3.49
*Fény		7.02 4.02
Módos		7.17 4.17
Szécsány		7.40 4.40
	érk.	— —

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 percig — a perczek számjegyeinek aláhuzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.

A *gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

H i r d e t é s e k.

15381. sz. 1892.

(177—3.2)

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye területén a bánlaki és t. kanizsai utbiztosi állások betöltendők lévén, felhivatnak mind-azok, a kik ezen állások egyikét elnyerni óhajtják, hogy írás- és nyelvismereteiket, szakképzettségüket, eddigi foglalkozásukat, életkorukat és egészségi állapotukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat f. évi május hó 15-éig a vármegye alispáni hivatalához küldjék be.

A bánlaki utbiztosi állással 500 frt, a t. kanizsaival 360 frt évi fizetés és minden kiépített kilométernyi ut után 3 frt 30 kr., minden kiépítetlen ut kmeterje után 1 frt 65 kr. utiátalány élvezete van összekötve.

A végleges kinevezések egyik feltételét képezi az előírt szakvizsgának egy év alatti letétele, a mely vizsga tárgyai iránt a torontálmegyei magy. kir. államépítészeti hivatalnál tájékozás szerezhető.

Nagybecskerek, 1892. ápril 21-én.

Alispáni szék üres:

Daniel, m. főjegyző.

Jegyzősegéd

ki a magyar és szerb nyelvet beszél, nálam azonnal alkalmazást talál.

Havi fizetés 25 frt.

Dinyáson (u. p. Ujpécs), 1892. április 21-én.

Miháilovics Péter,
jegyző.

(170—2.2)

3126. sz. kig. 1892.

(180—3.2)

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye nagykikindai járásban a leköszönés folytán megüresedett tiszahegyési körorvosi állomás választás útján f. évi május hó 13-án délelőtt 10 órakor Tiszahegy községi házában be fog tölteni.

Felhivatnak mindazon orvostudorok, kik ezen 850 frt évi fizetés, nappali 20 kr. és éjjeli 40 kr. látogatási díjjal javadalmazott állomást — melyhez még Szaján községe tartozik — elnyerni óhajtják, mikép szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig ezen szolgabiróságnál nyujtsák be.

Nagykikinda, 1892. április 24.

Főszolgabíró megbízásából:

Augusztin Miklós,
szolgabíró.

1920. sz. kig. 1892.

(185—3.1)

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett és 300 forint évi fizetéssel javadalmazott Osztern községi irnoki állomás betöltésére pályázatot nytok s felhívom pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi május 6-án a délután 5 órájáig benyujtsák.

A választást 1892. évi május hó 7-én délután 3 órakor Osztern községi házában tartom meg.

Zsombolya, 1892. április 22.

Bielek Antal,
főszolgabíró.

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közön-
ség becses tudomására hozni, hogy

folyó évi május hó 1-én

a

n é p-

és

kaszinó-kertet

megnyitom.

Naponta délután 5 órakor friss sör (Hofbier)
csapoltatik.

*Milan Moitze kedvelt nemzeti zene-
kara mindennap játszik*

és kérem a t. cz. közönség további b. bizalmát.

(181—2.1)

Mély tisztelettel

Marcoin Jenő.

D^r. Nónay Pál

az összes gyógytudományok doktora

fogászati műterme

Nagybecskereken, Gizella-part 3. szám alatt.

Foghuzások kokainnal, kéj-
gazzal és a legujabb pentallal
fájdalom nélkül.

(121—10.5)

A fogászat minden ágához tar-
tozó műtét, u. m.: fogplombirozások,
fogbetétek, fogsorok stb. mérsékelt
díjak mellett eszközöltetnek.